

קס:

תקנו רבנן מקושר בו', מספקא לן זמן הזה כשכהן מגרש אשתו אם לריך לעשות מקושר כי מתוך התקנה משמע שאין לגרש כי אם במקושר אך לפי שאין אלו בקיפין זו בטוב נכון יותר לעשותו פשוט שהוא קל יותר^א אי נמי לא תקינו רבנן כי אם באותו מקום ור"י היה

אומר **ס**) דמקינן רבנן מקושר לא יהיה חובה לעשותו כן אלא כדי שלא יפסדו נשותיהן התקינן לעשותו כן: **שלא** תחזיק בין גיטין לשטרות.

שם תפסלנה בטטרות אמי למיפסל אף בגיטין אי נמי אי לא עבדי שטרי חוב מקושר אמי שיניחו **ו**) לעשותו גם בגיטין אלא מתוך שהורגלו לעשותו מקושר יעשו בגיטין ולפירוש קמח אין להקשות משטרות שאנו פוסקין צעד כותי וגיטין מכשירין ולא גזרינן גיטין אטו שטרות דהסם היינו טעמא משום דאין עדי הגט חותמין זה בלא זה ומדכתי חמיס צרישא ש"מ חזר הוא^ב אצל עדי שטר חותמין זה בלא זה: **רב** ירמיה בר אבא

אמר אחורי הכתב בנגד הכתב בחוץ. אי לא אמר אלא אחורי הכתב כנגד הכתב ולא אמר מצוחן הוה אמרנא כנגד הכתב היינו כלפי הכתב ואחורי הכתב היינו למעלה מן הכתב שאינו למטה כשאר חתימות ואי רהוין אמר אחורי הכתב מצוחן **ו**) ה"א אפי' בין קשר לקשר קמ"ל כנגד הכתב ולא כנגד הקשר ואי הוה אמר מצוחן כנגד הכתב הוה אמרנא לדגין: **ר"ב** הונא אמר בן קשר לקשר קמ"ל וטעמא מאי תקינו רבנן מקושר ועבדי רבנן תקנתא אדהכי והכי מיתבא דעתייהו התינה גיטין שטרות מאי איבא למימר כדי שלא תחלק בין גיטין לשטרות היכן עדים חותמין רב הונא אמר בין קשר לקשר רוב ירמיה בר אבא אמר אחורי הכתב וכנגד הכתב מבחוץ אמר ליה רמי בר חמא לרב חסדא לרב הונא דאמר בין קשר לקשר קא סלקא דעתין בין קשר לקשר מגואי והא **ג**) ההוא מקושר דקאתא לקמיה דרבי ואמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון ברבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פליה וחזייה ואם איתא אין זמן בזה ואין עדים בזה מיבעי ליה אמר ליה מי סברת בין קשר לקשר מגואי לא בין קשר לקשר מאבראי וגיחוש דלמא זיף וכתב מאי דבעי וחתימו סהדי דכתיב ביה שריר וקיים וגיחוש דלמא כתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אבראי אחרניא אחד שריר וקיים כתבינן תרי שריר וקיים לא כתבינן וליחוש דלמא מחיק ליה לשריר וקיים

וכתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אמר ר' יוחנן בתלוייה מקויימת כשרה מחק

זה פשוט והעד שנים עדים שלשה הא כיצד שנים לפשוט שלשה למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רפרם אמר מהכא **י**) ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי ואקח את ספר המקנה זה פשוט את החתום זה מקושר ואת הגלוי זה פשוט שבמקושר המצוה והחקים אלו דברים שבין פשוט למקושר הא כיצד זה עדיו שנים וזה עדיו שלשה זה מתוכו וזה עדיו מאחוריו ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רמי בר יהוקאל אמר מהכא **י**) על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר אם התקיים עדותן בשנים למה פרט לך למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו והני להכי הוא דאתו כל חד וחד למילתיה הוא דאתא לכרתניא **י**) שדרות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום **ו**) עצה טובה קא משמע לן ואקח את ספר המקנה הכי הוה מעשה על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים **ז**) להקיש שלשה לשנים בפלוגתא דרבי עקיבא ורבנן אלא מקושר מדרבנן וקראי אסמכתא בעלמא וטעמא מאי תקינו רבנן מקושר אתרא דכהני הוו והוו קפדי טובא ומגרשי נשיהו ועבדי רבנן תקנתא אדהכי והכי מיתבא דעתייהו התינה גיטין שטרות מאי איבא למימר כדי שלא תחלק בין גיטין לשטרות היכן עדים חותמין רב הונא אמר בין קשר לקשר רוב ירמיה בר אבא אמר אחורי הכתב וכנגד הכתב מבחוץ אמר ליה רמי בר חמא לרב חסדא לרב הונא דאמר בין קשר לקשר קא סלקא דעתין בין קשר לקשר מגואי והא **ג**) ההוא מקושר דקאתא לקמיה דרבי ואמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון ברבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פליה וחזייה ואם איתא אין זמן בזה ואין עדים בזה מיבעי ליה אמר ליה מי סברת בין קשר לקשר מגואי לא בין קשר לקשר מאבראי וגיחוש דלמא זיף וכתב מאי דבעי וחתימו סהדי דכתיב ביה שריר וקיים וגיחוש דלמא כתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אבראי אחרניא אחד שריר וקיים כתבינן תרי שריר וקיים לא כתבינן וליחוש דלמא מחיק ליה לשריר וקיים

וכתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אמר ר' יוחנן בתלוייה מקויימת כשרה מחק

זה פשוט והעד שנים עדים שלשה הא כיצד שנים לפשוט שלשה למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רפרם אמר מהכא **י**) ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי ואקח את ספר המקנה זה פשוט את החתום זה מקושר ואת הגלוי זה פשוט שבמקושר המצוה והחקים אלו דברים שבין פשוט למקושר הא כיצד זה עדיו שנים וזה עדיו שלשה זה מתוכו וזה עדיו מאחוריו ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רמי בר יהוקאל אמר מהכא **י**) על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר אם התקיים עדותן בשנים למה פרט לך למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו והני להכי הוא דאתו כל חד וחד למילתיה הוא דאתא לכרתניא **י**) שדרות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום **ו**) עצה טובה קא משמע לן ואקח את ספר המקנה הכי הוה מעשה על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים **ז**) להקיש שלשה לשנים בפלוגתא דרבי עקיבא ורבנן אלא מקושר מדרבנן וקראי אסמכתא בעלמא וטעמא מאי תקינו רבנן מקושר אתרא דכהני הוו והוו קפדי טובא ומגרשי נשיהו ועבדי רבנן תקנתא אדהכי והכי מיתבא דעתייהו התינה גיטין שטרות מאי איבא למימר כדי שלא תחלק בין גיטין לשטרות היכן עדים חותמין רב הונא אמר בין קשר לקשר רוב ירמיה בר אבא אמר אחורי הכתב וכנגד הכתב מבחוץ אמר ליה רמי בר חמא לרב חסדא לרב הונא דאמר בין קשר לקשר קא סלקא דעתין בין קשר לקשר מגואי והא **ג**) ההוא מקושר דקאתא לקמיה דרבי ואמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון ברבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פליה וחזייה ואם איתא אין זמן בזה ואין עדים בזה מיבעי ליה אמר ליה מי סברת בין קשר לקשר מגואי לא בין קשר לקשר מאבראי וגיחוש דלמא זיף וכתב מאי דבעי וחתימו סהדי דכתיב ביה שריר וקיים וגיחוש דלמא כתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אבראי אחרניא אחד שריר וקיים כתבינן תרי שריר וקיים לא כתבינן וליחוש דלמא מחיק ליה לשריר וקיים

גט פשוט פרק עשירי בבא בתרא

זה פשוט. כעין ספר: וחסוס. משמע לרור וחסוס ומקושר: והעד שנים. כלאמר בעלמא (סוטה דף ג'): כל מקום שנאמר עד הרי כאן שנים עד שיפרוט לך הכתוב אחד כמו שפרט לך לא יקום עד אחד באיש לכל עון וגו' (דברים טו) מכלל דעד סתם הרי כאן שנים: **מסוך שנפרצה בקשריו**.

זה פשוט והעד שנים עדים שלשה הא כיצד שנים לפשוט שלשה למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רפרם אמר מהכא **י**) ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי ואקח את ספר המקנה זה פשוט את החתום זה מקושר ואת הגלוי זה פשוט שבמקושר המצוה והחקים אלו דברים שבין פשוט למקושר הא כיצד זה עדיו שנים וזה עדיו שלשה זה מתוכו וזה עדיו מאחוריו ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רמי בר יהוקאל אמר מהכא **י**) על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר אם התקיים עדותן בשנים למה פרט לך למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו והני להכי הוא דאתו כל חד וחד למילתיה הוא דאתא לכרתניא **י**) שדרות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום **ו**) עצה טובה קא משמע לן ואקח את ספר המקנה הכי הוה מעשה על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים **ז**) להקיש שלשה לשנים בפלוגתא דרבי עקיבא ורבנן אלא מקושר מדרבנן וקראי אסמכתא בעלמא וטעמא מאי תקינו רבנן מקושר אתרא דכהני הוו והוו קפדי טובא ומגרשי נשיהו ועבדי רבנן תקנתא אדהכי והכי מיתבא דעתייהו התינה גיטין שטרות מאי איבא למימר כדי שלא תחלק בין גיטין לשטרות היכן עדים חותמין רב הונא אמר בין קשר לקשר רוב ירמיה בר אבא אמר אחורי הכתב וכנגד הכתב מבחוץ אמר ליה רמי בר חמא לרב חסדא לרב הונא דאמר בין קשר לקשר קא סלקא דעתין בין קשר לקשר מגואי והא **ג**) ההוא מקושר דקאתא לקמיה דרבי ואמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון ברבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פליה וחזייה ואם איתא אין זמן בזה ואין עדים בזה מיבעי ליה אמר ליה מי סברת בין קשר לקשר מגואי לא בין קשר לקשר מאבראי וגיחוש דלמא זיף וכתב מאי דבעי וחתימו סהדי דכתיב ביה שריר וקיים וגיחוש דלמא כתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אבראי אחרניא אחד שריר וקיים כתבינן תרי שריר וקיים לא כתבינן וליחוש דלמא מחיק ליה לשריר וקיים

וכתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אמר ר' יוחנן בתלוייה מקויימת כשרה מחק

זה פשוט והעד שנים עדים שלשה הא כיצד שנים לפשוט שלשה למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רפרם אמר מהכא **י**) ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי ואקח את ספר המקנה זה פשוט את החתום זה מקושר ואת הגלוי זה פשוט שבמקושר המצוה והחקים אלו דברים שבין פשוט למקושר הא כיצד זה עדיו שנים וזה עדיו שלשה זה מתוכו וזה עדיו מאחוריו ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רמי בר יהוקאל אמר מהכא **י**) על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר אם התקיים עדותן בשנים למה פרט לך למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו והני להכי הוא דאתו כל חד וחד למילתיה הוא דאתא לכרתניא **י**) שדרות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום **ו**) עצה טובה קא משמע לן ואקח את ספר המקנה הכי הוה מעשה על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים **ז**) להקיש שלשה לשנים בפלוגתא דרבי עקיבא ורבנן אלא מקושר מדרבנן וקראי אסמכתא בעלמא וטעמא מאי תקינו רבנן מקושר אתרא דכהני הוו והוו קפדי טובא ומגרשי נשיהו ועבדי רבנן תקנתא אדהכי והכי מיתבא דעתייהו התינה גיטין שטרות מאי איבא למימר כדי שלא תחלק בין גיטין לשטרות היכן עדים חותמין רב הונא אמר בין קשר לקשר רוב ירמיה בר אבא אמר אחורי הכתב וכנגד הכתב מבחוץ אמר ליה רמי בר חמא לרב חסדא לרב הונא דאמר בין קשר לקשר קא סלקא דעתין בין קשר לקשר מגואי והא **ג**) ההוא מקושר דקאתא לקמיה דרבי ואמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון ברבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פליה וחזייה ואם איתא אין זמן בזה ואין עדים בזה מיבעי ליה אמר ליה מי סברת בין קשר לקשר מגואי לא בין קשר לקשר מאבראי וגיחוש דלמא זיף וכתב מאי דבעי וחתימו סהדי דכתיב ביה שריר וקיים וגיחוש דלמא כתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אבראי אחרניא אחד שריר וקיים כתבינן תרי שריר וקיים לא כתבינן וליחוש דלמא מחיק ליה לשריר וקיים

וכתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אמר ר' יוחנן בתלוייה מקויימת כשרה מחק

זה פשוט והעד שנים עדים שלשה הא כיצד שנים לפשוט שלשה למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רפרם אמר מהכא **י**) ואקח את ספר המקנה את החתום המצוה והחקים ואת הגלוי ואקח את ספר המקנה זה פשוט את החתום זה מקושר ואת הגלוי זה פשוט שבמקושר המצוה והחקים אלו דברים שבין פשוט למקושר הא כיצד זה עדיו שנים וזה עדיו שלשה זה מתוכו וזה עדיו מאחוריו ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו רמי בר יהוקאל אמר מהכא **י**) על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר אם התקיים עדותן בשנים למה פרט לך למקושר ואיפוך אנא מתוך שנתרבה בקשריו נתרבה בעדיו והני להכי הוא דאתו כל חד וחד למילתיה הוא דאתא לכרתניא **י**) שדרות בכסף יקנו וכתוב בספר וחתום **ו**) עצה טובה קא משמע לן ואקח את ספר המקנה הכי הוה מעשה על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים **ז**) להקיש שלשה לשנים בפלוגתא דרבי עקיבא ורבנן אלא מקושר מדרבנן וקראי אסמכתא בעלמא וטעמא מאי תקינו רבנן מקושר אתרא דכהני הוו והוו קפדי טובא ומגרשי נשיהו ועבדי רבנן תקנתא אדהכי והכי מיתבא דעתייהו התינה גיטין שטרות מאי איבא למימר כדי שלא תחלק בין גיטין לשטרות היכן עדים חותמין רב הונא אמר בין קשר לקשר רוב ירמיה בר אבא אמר אחורי הכתב וכנגד הכתב מבחוץ אמר ליה רמי בר חמא לרב חסדא לרב הונא דאמר בין קשר לקשר קא סלקא דעתין בין קשר לקשר מגואי והא **ג**) ההוא מקושר דקאתא לקמיה דרבי ואמר רבי אין זמן בזה אמר ליה רבי שמעון ברבי לרבי שמא בין קשריו מובלע פליה וחזייה ואם איתא אין זמן בזה ואין עדים בזה מיבעי ליה אמר ליה מי סברת בין קשר לקשר מגואי לא בין קשר לקשר מאבראי וגיחוש דלמא זיף וכתב מאי דבעי וחתימו סהדי דכתיב ביה שריר וקיים וגיחוש דלמא כתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אבראי אחרניא אחד שריר וקיים כתבינן תרי שריר וקיים לא כתבינן וליחוש דלמא מחיק ליה לשריר וקיים

וכתב מאי דבעי והדר כתב שריר וקיים הא אמר ר' יוחנן בתלוייה מקויימת כשרה מחק

- א) [לעיל סה: ע"ש ו'ע"ט,
- ב) מסת: ה: סנהדרין ט"ג,
- ג) [לקמן קסד: ז] ו'ק
- ד) רש"ל השטר,

הגהות הב"ח

(א) רש"ב"ם ד"ה זה פשוט שנמקושר הטורפס: (ב) ד"ה מנה וכו' שיש שני תלוין דייני: (ג) ד"ה רב הונא וכו' מלקח דעתיה השמא: (ד) ד"ה אחורי הכתב וכו' כנגד כל הכתב עד סוף השטר ולדידיה אינו לריך: (ה) תוב"ד דק"ה וכו' ור"י היה אומר דמאי דקתני רבנן מקושר לא שיהיה מזה: (ו) ד"ה שלח וכו' שינוי מלעשותו מקושר גם בגיטין אבל מסוך שהורגלו לעשותו מקושר עשו גם בגיטין וכו' ע"כ כמי דייני: (ז) ד"ה רב ירמיה וכו' ה"א אפי' בין קשר לקשר. י"ב ופליג א"כ הונא דלמר בין קשר לקשר דוקא אלא ככל ענין: (ח) ד"ה לרב הונא וכו' לפי שהעד אחורי השטר כ"ל: (ט) זמית שאין ממק: (ע) ד"ה ואם איתא וכו' דכיון שפי' העדים מאחורי דרך אורח השיטה: (פ) בא"ד ע"כ שמעיה. י"ב פירוש מוזיקן דלקמן דף קט"ז ע"ב: (ק) בא"ד ר' שמעון בריה שמואל בין קשריו: (י) בא"ד דפשוט דמקושר אלא שלא היה יודע: (יא) בא"ד לכתב דמאי מחללי לרב הונא אלא זה קשה דמאי פירכא מהא דאפרסין וכו' וי"ל דהכי קא פריך דאי איתא. י"ב פי' שרבי היה יודע ממקושר אלא שהיה סובר דלאט השטר ע"ז המורף דעמיא לרב הונא דלמא בין קשר לקשר מגואי דלפי פכרת רבי אליעזר לרב הונא דגם העדים יריבין להיות כאלה השטר שנמקושר בין קשר לקשר אפי' קתני (כאן ליה למיבני נמי אמאי און עדים שרירי שניהם לריבית להיות כאלה השטר שנמקושר לפי פכרת רבי אליעזר לרב הונא:

מוסף תוספות

א. שמואל א. ע"ג. בחוקין חז"ל. רע"ב. ג. דערי הגט אין חותמין אלא זה בפני זה הליכן על כרחין וישראל זה ראה את הכתוב חתום למעלה והוא חתם למטה ואי לאו דחבר הוא לא אחתיה מקמיה, אבל ע"ז שאר שטרות חותמין זה שלא בפני זה הליכן איבא למחשבה וישראל זה חתם ראשון בתחתית השטר ושכך רוחא למאן דקשיש ולא ידע שיחתמו את הכותי למעלה הימנו. כ"ש גיטין: ג. אי הכי יליקיש ליה ממתני. רמב"ן. ז. [ו]הא דרבי עיפא ליה לאקשויי משום דהוה למעשה שאר דילכו מקושר לא פקיעי (בקרא) ואיכא

השטר ושכך רוחא למאן דקשיש ולא ידע שיחתמו את הכותי למעלה הימנו. כ"ש גיטין: ג. אי הכי יליקיש ליה ממתני. רמב"ן. ז. [ו]הא דרבי עיפא ליה לאקשויי משום דהוה למעשה שאר דילכו מקושר לא פקיעי (בקרא) ואיכא

(א) א"ל ז"ל מסוך וקשר עני ועדיו וכו' לקמן ד"ה חסוס. (ב) הלשון לריך מקון כנאן קאמ' וטע